

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/14/2013
Identifikačné číslo spisu:	4109010998
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Toman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4109010998.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15. mája 2013 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému C. V. , pre pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 k § 221 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 1. januára 2006 a iné, o dovolaní obvineného C. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. augusta 2011, sp. zn. 4 To 35/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného C. V. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 26. apríla 2011, sp. zn. 6 T 143/2009, bol obvinený C. V. uznaný za vinného v bode z pokusu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 k § 221 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 1. januára 2006 formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 1. januára 2006 v jednočinnom súbehu s trestným činom násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 1. januára 2006, na tom skutkovom základe, že:

Dňa 9.12.2004 C. V. spoločne (s už právoplatne odsúdenými) E. O. a U. O. v čase medzi 4.30 hod. a 6.30 hod. v čase medzi 4.30 hod. a 6.30 hod. potom čo poškodený P. T. pustil do svojho rodinného domu v G. O. K. na ulici U. č. XX E. O., U. O. a C. V., pod ich zámienkou, že sa potrebujú porozprávať, poškodeného P. T. obžalovaný C. V. udrel do hlavy s kovovým montérskym kľúčom, na čo poškodený padol na zem, C. V. ďalej pokračoval v opakovanom bití poškodeného týmto kľúčom po tele a zároveň obžalovaný U. O. začal opakovane biť poškodeného drevenou baseballovou palicou po tele a spolu ho takto bili päšťami a do neho kopali, pričom obžalovaný E. O. sa opakovane pýtal poškodeného a W. T. na brata poškodeného P. T., kde je a kde sú peniaze, keď mu poškodení nevedeli odpovedať, dával pokyny C. V. a U. O. k bitiu poškodeného P. T., potom poškodeného preniesli do spálne, kde sa ho opakovane E. O. pýtal poškodeného a W. T. na brata poškodeného P. T. a na peniaze vo výške 700.000,- Sk (23.235,74 eur), ktoré podľa E. O. mal poškodený s bratom odcudziť z jeho domu, a keď im poškodení nevedeli odpovedať opakovane E. O. dával pokyny C. V. a U. O. k bitiu

poškodeného, C. V. sa poškodenej pýtal, kde sú peniaze, a keď poškodená nevedela odpovedať, vyhrážal sa jej, že jej zlomí väzy, chytil ju za krk a vykrúcal jej hlavu a prestal na pokyn E. O., potom po slovách jedného z obžalovaných, že to nemá význam, obžalovaní dom opustili, poškodenému oznámili, že je mŕtvy, čím svojím konaním C. V. a U. O. spôsobili poškodenému P. T. pohmoždenie hlavy v oblasti záhlavia, pohmoždenie v oblasti oboch očí vpravo s tržnou ranou, odierku nosa, početné ložiská pohmoždenia hrudnodrôjkovej oblasti obojstranne, s priemernou dobou liečenia a práceneschopnosti do 7 dní.

Okresný súd uložil obvinenému C. V. podľa § 198 ods. 1 Tr. zák., nezistiac poľahčujúce a pritŕažujúce okolnosti podľa § 36 a § 37 Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1 Tr. zák. a podľa zásad uvedených v § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák., súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušil skorší výrok o treste uloženom obvinenému rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 28. augusta 2008, sp. zn. 3 T 143/2008, právoplatným dňa 28. augusta 2008, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený, čo do výroku o vine a treste, ako aj voči konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, odvolanie. Krajský súd v Nitre na podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie obvineného nie je dôvodné.

Odvolací súd nezistil pochybenie vo vzťahu k objasneniu skutkového stavu veci ani k opätovnému dokazovaniu vykonanému súdom prvého stupňa v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Nitre zo dňa 11. novembra 2010, sp. zn. 5 To 52/2010. Ustálil, že vina obvineného bola dostatočne preukázaná, trest uložený s použitím tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., vo výmere 3 rokov a 8 mesiacov, ako trest súhrnný, bol v súlade so zákonom, preto odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený C. V. prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V rozsiahlom odôvodnení dovolania obvinený predovšetkým namietol, že z vykonaného dokazovania nebolo jednoznačne preukázané naplnenie znakov skutkových podstat trestných činov kladených mu za vinu, pričom súdy sa nezaoberali dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech, čo malo za následok nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Tým, že na základe nesprávne vyhodnotených dôkazov bol súdmi nižšej inštancie uznaný vinným (podľa staršej právnej úpravy) a bol mu následne uložený trest (podľa novej právnej úpravy), sa domnieva, že boli hrubým spôsobom porušené základné zásady trestného konania a jeho ústavné a ľudské práva.

Vzhľadom na uvedené, obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby tento podľa § 386 ods. 1, 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 26. apríla 2011, p. zn. 6 T 143/2009, ako aj uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. augusta 2011, sp. zn. 4 To 35/2011, a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Zároveň navrhol, aby dovolací súd podľa § 380 ods. 4 Tr. por. prerušil obvinenému výkon trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným C. V. nie je dôvodné.

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Nitre, ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Dovolanie bolo podané na Okresnom súde Nitra, t.j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Obvinený primárne namietal hodnovernosť vykonaných dôkazov a ich vyhodnotenie súdmi nižších stupňov v jeho neprospech.

Dovolací súd po preštudovaní spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa, ako i odvolací súd, správne vychádzali pri uznaní viny obvineného C. V. z vykonaného dokazovania, a to najmä z výpovedí svedkov - poškodených P. a W. T., ktorí hodnoverne popísali priebeh skutku vo všetkých fázach dokazovania, pričom zotrvali na svojich pôvodných výpovediach a tieto nemenili. Ich usvedčujúce výpovede boli podporené výpoveďami ďalších svedkov - syna poškodenej W. T. - G. P., ako i utajeného svedka, ktorí počuli v dome poškodených krik, videli krv a obaja potvrdili prítomnosť obžalovaného, spoločne s už právoplatne odsúdenými E. O. a U. O., v dome poškodených. K následkom, t.j. zraneniam na tele poškodených, sa vyjadrili objektívni svedkovia - znalci z odboru zdravotníctva MUDr. Špačinský a MUDr. Šimon Kónya.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno vyvodzovať zo skutočnosti, že súd nevykonal všetky dôkazy, ktoré navrhol obvinený, prípadne, že vykonané dôkazy súd nevyhodnotil podľa jeho predstáv. Je výlučne na úvahe súdu, ktoré dôkazy vykoná a tieto následne vyhodnotí podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvažovaní všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Dovolateľ ďalej v dovolaní rozsiahlo hodnotil jednotlivé dôkazy s tým, že nebol zistený skutkový stav veci tak, že o ňom nie sú dôvodné pochybnosti.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Podľa citovaného ustanovenia môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci, ako ho zistil a ustálil okresný súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený Igor Benedikovič spáchal skutok uvedený v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov pokusu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 k § 221 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného o 1. januára 2006 formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1991 Zb. účinného do 1. januára 2006 v jednočinnom súbehu s trestným činom násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 1. januára 2006, zo spáchania ktorých bol obvinený uznaný vinným.

Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nie je daný.

K námietke obvineného uvedeného v dovolaní, že odvolací Krajský súd v Nitre až na pár výnimiek a vytknuté pochybenia okresného súdu pri ukladaní trestu, prevzal závery okresného súdu, dovolací Najvyšší súd Slovenskej republiky len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmvava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojínštančnom súdom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Neuniklo však pozornosti dovolacieho najvyššieho súdu, že okresný súd v dôvodoch svojho rozsudku pochybil, keď pri analýze registra trestov ustálil (str. 7 rozsudku OS Nitra), že obvinený C. V. bol naposledy odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 3 T 143/08 zo dňa 28.08.2008 právoplatným dňa 28.08.2008, kde mu bol uložený trest odňatia slobody nepodmienečne na 2 roky a 8 mesiacov za zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1 Tr. zák.

Ako totiž vyplýva z pripojeného rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 28. augusta 2008, sp.

zn. 3 T 143/2008, právoplatného dňa 28. augusta 2008, dovolateľ bol týmto rozsudkom právoplatne odsúdený za zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. l/ Tr. zák., § 39 ods. 4 Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky a 8 mesiacov s tým, že podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a § 51 ods. 2 Tr. zák. výkon tohto trestu bol podmienčne odložený na skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní 2 rokov.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť na základe schválenej Dohody o vine a treste medzi prokurátorkou Okresnej prokuratúry Nové Zámky a obžalovaným C. V.. Skúšobná doba teda trvala od 28. augusta 2008 do 28. augusta 2010. Je potrebné konštatovať, že o osvedčení sa odsúdeného C. V. v skúšobnej dobe podmienčného odsúdenia nebolo do dňa 26. apríla 2011, kedy bol vyhlásený rozsudok Okresným súdom Nitra, sp. zn. 6 T 143/2009, právoplatne rozhodnuté o osvedčení sa v skúšobnej dobe podmienčne odsúdeného. Preto dikciu zahľadania tak, ako to predpokladá ustanovenie §-u 42 ods. 3 Tr. zák. nemožno použiť, ako sa toho v dovolaní domáha obhajoba.

V danom prípade došlo síce k nesprávne uvedenému konštatovaniu v písomnom odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa, ale len v tejto konštatlačnej časti. V ďalšej časti týkajúcej sa úvah o ukladaní súhrnného trestu obvinenému C. V., okresný súd nepochybil a správne konštatoval, a to aj vo výroku o treste obvineného V., e pri ukladaní trestu prichádza do úvahy aplikácia asperačnej zásady v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák., ale s prihliadnutím na okolnosti skutku, čas od spáchania skutku i s ohľadom na pomery obžalovaného C. V., by bola trestná sadzba od 8 rokov a 8 mesiacov do 10 rokov a 4 mesiace, neprimerane prísna, a preto súd aplikoval pri ukladaní trestu § 39 ods. 1 Tr. zák. a uložil obžalovanému V. trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby upravenej v zmysle asperačnej zásady - teda okresný súd použil pri ukladaní trestu tzv. zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu.

Nemožno totiž opomenúť, že súd ukladal trest v zákonnej sadzbe 4 až 10 rokov pre zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, keďže ukladal súhrnný trest v zmysle príslušných zákonných ustanovení.

Námietky obhajoby uvedené v dovolaní preto ani v tomto smere neobstoja.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného C. V. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Pokiaľ ide o súčasť dovolacieho návrhu obvineného, aby mu dovolací súd prerušil výkon trestu odňatia slobody podľa § 380 ods. 4 Tr. por., ktorý vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, tento sa stal z dôvodu odmietnutia dovolania najvyšším súdom, bezpredmetným.

V závere najvyšší súd len dodáva, že sa plne stotožňuje so závermi odvolacieho krajského súdu v tom, že z popisu skutkových okolností vyjadrených v skutkovej vete súdu prvého stupňa vyplýva, že obvinený V. sa dopustil konania voči poškodeným, ktoré vykazuje znaky trestného činu ublíženia na zdraví formou pokusu podľa § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006. Dané pochybenie nie je však možné, ani v tomto štádiu konania, odstrániť a to z dôvodov, na ktoré správne poukázal odvolací súd.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.